

សាលារៀនមានសុវត្ថិភាពគឺជាសាលារៀនមានប្រសិទ្ធភាព

វិធីសាស្ត្រសំរាប់មាតាបិតា

ការដឹងថា កូនលោកអ្នកកំពុងទទួលការសម្តែងធ្វើបាប ឬថាកូនលោកអ្នកកំពុងសម្តែងធ្វើបាបអ្នកដទៃ អាចធ្វើឲ្យលោកអ្នកលំបាកចិត្តនិងអាក់អន់ចិត្តណាស់។ ដើមដំបូង មាតាបិតាភាគច្រើនមានការខឹងសំបុរ អារម្មណ៍ច្របូកច្របល់ និងថាខ្លួនមានកំហុស។

គេបានបង្កើតព័ត៌មានទៅនេះដើម្បីផ្តល់ជូនលោកអ្នកនូវវិធីសាស្ត្រមានប្រយោជន៍ សំរាប់ដោះស្រាយឧបទ្ទវហេតុនៃការសម្តែងធ្វើបាប។

តើការសម្តែងធ្វើបាបគឺជាអ្វីទៅ?

ការសម្តែងធ្វើបាបគឺនៅពេលដែលជនម្នាក់ ឬជនមួយក្រុមដែលមានកម្លាំងអំណាចខ្លាំងនៅគ្រានោះ ប្រព្រឹត្តអំពើដោយចេតនា ដើម្បីធ្វើឲ្យជនម្នាក់ទៀតដែលមានកម្លាំងអំណាចទន់ខ្សោយជាង អាក់អន់ចិត្ត ឬឈឺចាប់លើសពីគ្រាមួយដង។ ការសម្តែងធ្វើបាបមានរួមទាំងការសម្តែងធ្វើបាបលើរាងកាយ ដូចជាការរំលោភ ការសម្តែងធ្វើបាបតាមពាក្យសម្តី ដូចជាដាក់អារម្មណ៍ដែលមានឈ្មោះមិនល្អ និងការសម្តែងធ្វើបាបដោយប្រយោល ដូចជាការនិយាយផ្សព្វផ្សាយពាក្យចម្លែកអាក្រក់។

ការសម្តែងធ្វើបាប មិនមែនជា

- ស្ថានការណ៍មួយដែលមានទំនាស់រវាងគ្នា - ពេលគឺកម្លាំងអំណាចមានស្មើគ្នា នៅគ្រាដែលសិស្សទាំងពីរនាក់មានការអាក់អន់ចិត្ត ហើយជាធម្មតាចង់ឲ្យមានដំណោះស្រាយទៅនឹងបញ្ហានោះ។
- ការបដិសេធមិនរាប់អានឬការមិនចូលចិត្ត (លើកលែងតែជាអំពើម្តងហើយម្តងទៀត ហើយត្រូវទៅកាន់ជនជាក់លាក់ណាម្នាក់)។
- ហេតុការណ៍ខ្លីៗទោលទាំងឡាយនៃភាពកំណាចឬអាក្រក់ ឬអំពើពាលរាលដាលនៃភាពគឺឃើញឬ បំភិតបំភយ។

តើវិធីណាទៅដែលអាចឲ្យខ្ញុំដឹងថា កូនខ្ញុំកំពុងទទួលការសម្តែងធ្វើបាប?

- សញ្ញាខ្លះដែលកុមារកំពុងទទួលការសម្តែងធ្វើបាប រួមមាន:
- ការគ្មានបំណង ឬបដិសេធមិនទៅសាលារៀន
  - អារម្មណ៍មិនស្រួលខ្លួននៅពេលព្រឹក
  - គេចមិនទៅរៀន
  - ធ្វើកិច្ចការសាលារៀនរបស់ខ្លួនមិនបានល្អ
  - មិនចូលចិត្តជំនុំចំណោម ចាប់ផ្តើមនិយាយត្រងិត ខ្វះការទុកចិត្តលើខ្លួនឯង
  - យំរហូតទាល់តែគេងលក់ យល់ស្តីអាក្រក់
  - សុំលុយ ឬចាប់ផ្តើមលួច (ដើម្បីយកទៅឲ្យអ្នកសម្តែងធ្វើបាប)
  - មិនព្រមនិយាយអំពីរឿងរ៉ាវដែលបានកើតមានឡើង
  - មានស្នាមជាំ ស្នាមមុត ស្នាមក្រចៅ ដោយគ្មានប្រាប់មូលហេតុ
  - ចាប់ផ្តើមសម្តែងធ្វើបាបកុមារទៀត ឬបងប្អូនបង្កើត
  - ទៅជាគឃើសកោងកាច និងគ្មានភាពសមហេតុផល

យកលំនាំចេញពី Kidscape មាននៅឯ www.kidscape.org.uk/parents/signsof.shtml

តើខ្ញុំអាចធ្វើអ្វី បើកូនខ្ញុំកំពុងទទួលការសម្តែងធ្វើបាប?

ជំហានទី 1: ស្តាប់កូនលោកអ្នកឲ្យបានម៉ត់ចត់ ហើយបង្ហាញការបានច្នៃនិងការគាំទ្រ.

ជំហានទី 2: ផ្តល់ខំខិតខំសមហេតុផល - កុំជំរុញទឹកចិត្តកូនលោកអ្នកឲ្យប្រឈមតបតទៅវិញ។ អំពើនេះនឹងទំនងជាបង្កើនការសម្តែងធ្វើបាប។

ជំហានទី 3: ជួយកូនលោកអ្នកក្នុងការបង្កើតវិធីសាស្ត្រវិជ្ជមានដោយមានរួមទាំង:

- ការនិយាយថា កុំរំខានខ្ញុំ ហើយដើរចេញដោយស្ងប់ស្ងាត់
- ថ្ងៃសំរាប់ស្ថានភាពការណ៍ទាំងឡាយដែលប្រហែលជាធ្វើឲ្យកូនលោកអ្នកទទួលការសម្តែងធ្វើបាបតទៅទៀត
- បង្កើតចំណង់មិត្តភក្តិថ្មី។

ជំហានទី 4: សួរកូនលោកអ្នកនូវសំណួរដូចតទៅ ដើម្បីឲ្យយល់ដឹងថា តើមានលំនាំមួយដែលកើតមានម្តងហើយម្តងទៀតឬទេ:

- តើអ្វីទៅដែលជាឧប្បត្តិហេតុនេះ ហើយវាបានកើតមានឡើងនៅទីណានិងពេលណា?
- តើអ្នកណាទៅដែលបានចូលរួមនៅក្នុងគ្រានីមួយៗ?
- តើមានជនណាមួយដែលបានឃើញឧប្បត្តិហេតុនេះឬទេ ហើយបើមាន តើជននោះគឺជាអ្នកណា?
- តើមានដំណោះស្រាយអ្វីទៅដែលបានសាកល្បងប្រើមកទល់នឹងពេលនេះ?
- ឈ្មោះរបស់គ្រូបង្រៀនទាំងអស់ដែលដឹងអំពីបញ្ហានេះ។

ជំហានទី 5: ធ្វើការជាមួយសាលារៀនរបស់កូនលោកអ្នកដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ។ សាលារៀន ប្រកាន់ការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនដ៏មុតមាំណាស់លើបញ្ហាទាក់ទងនឹងឥរិយាបថសម្តែងធ្វើបាប ហើយសាលារៀនរឹតតែទទួលជោគជ័យនៅពេលដែលមាតាបិតាធ្វើការជាមួយសាលារៀន ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាសម្តែងធ្វើបាប។

សូមចងចាំថា បើលោកអ្នកមិនបានដឹងថា កូនលោកអ្នកកំពុងទទួលការសម្តែងធ្វើបាបទេ គ្រូបង្រៀនរបស់កូនលោកអ្នកប្រហែលជាមិនដឹងឡើយនេះផងដែរ។

លោកអ្នកគួរ::

- ធ្វើការណាត់ជួបជាមួយគ្រូបង្រៀនរបស់កូនលោកអ្នក និងកត់ទុកនូវចំណុចទាំងឡាយដែលលោកអ្នកចង់ពិភាក្សានៅមុនពេលប្រជុំ។
- នៅឯការប្រជុំ សូមព្យាយាមរក្សាអារម្មណ៍ស្ងប់ស្ងាត់ និងផ្តល់ព័ត៌មានតាមវិធីមួយដែលធ្វើឲ្យច្បាស់ថា លោកអ្នកនិងសាលារៀនកំពុងធ្វើការជាដៃគូ ក្នុងការខិតខំដោះស្រាយបញ្ហានេះ។

សាលារៀននឹងត្រូវការពេលវេលាដើម្បីស៊ើបអង្កេត ហើយនិយាយជាមួយនិងគ្រូបង្រៀន និងប្រហែលជាមួយនិងសិស្សរាជ្យទៀត។

ជំហានទី 6: លោកអ្នកអាចទូរស័ព្ទទៅពេលក្រោយមកទៀត ដើម្បីឲ្យដឹងថា តើសាលាបានធ្វើអ្វីឬទេ ឬមួយក៏សួរសាលារៀនថា តើពេលណាទៅដែលលោកអ្នកអាចរំពឹងទទួលដំណឹងពីសាលារៀន។

ជំហានទី 7: ធ្វើការជាមួយសាលារៀនដើម្បីបង្កើតផែនការមួយសំរាប់ដោះស្រាយស្ថានភាពក្រោសព្វថ្ងៃ និងឧប្បត្តិហេតុសម្បត្តិធ្វើបាបនៅថ្ងៃមុខទៀត។ មុនពេលលោកអ្នកចាកចេញទៅ សូមសុំឲ្យសាលារៀនបកស្រាយអំពីជំហានបន្ទាប់នៅក្នុងផែនការនោះ។

ជំហានទី 8: បើចាំបាច់ សុំឲ្យមានការចូលរួមពីអ្នកពិគ្រោះខ្លាំងៗរបស់សាលារៀន។

ជំហានទី 9: ជំរុញទឹកចិត្តកូនលោកអ្នកឲ្យរាយការណ៍អំពីឧប្បត្តិហេតុសម្បត្តិធ្វើបាបណាមួយទៀត ប្រាប់គ្រូបង្រៀនដែលកូនលោកអ្នកទុកចិត្តនៅសាលារៀន។

តើខ្ញុំមិនគួរធ្វើអ្វី បើកូនខ្ញុំកំពុងទទួលការសម្បត្តិធ្វើបាប?

- កុំទាក់ទងសិស្សណាមួយផ្សេងទៀតដោយផ្ទាល់ដែលលោកអ្នកជឿថា អាចមានការទាក់ទងនៅក្នុងការសម្បត្តិធ្វើបាបកូនលោកអ្នក។
- កុំព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះជាមួយមាតាបិតាសិស្សនោះ។ ជាធម្មតា អំពើនេះគ្មានប្រសិទ្ធភាពទេ និងធ្វើឲ្យស្ថានភាពរ៉ាំរ៉ៃតែជុំនិយាយខ្លាំងថែមទៀត។

តើខ្ញុំគួរធ្វើអ្វី បើកូនខ្ញុំកំពុងសម្បត្តិធ្វើបាបអ្នកដទៃ?

- ឆ្លើយតបដោយស្ងប់ស្ងាត់និងមិនប្រកែកការពារ ហើយប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការធ្វើការជាមួយសាលារៀនដើម្បី ដោះស្រាយបញ្ហានេះតាមវិធីដែលមានប្រយោជន៍។
- ចាត់ទុកស្ថានភាពនេះថាជាឱកាសមួយសំរាប់ឲ្យកូនលោកអ្នករៀនសូត្រមេរៀនអំពីការលូតលាស់ដ៏សំខាន់។

តើខ្ញុំមិនគួរធ្វើអ្វី បើកូនខ្ញុំកំពុងសម្បត្តិធ្វើបាបអ្នកដទៃ?

- កុំទាក់ទងសិស្សដែលកូនលោកអ្នកសម្បត្តិធ្វើបាបដោយផ្ទាល់ ឬគ្រួសាររបស់សិស្សនោះ ឬព្យាយាមទាក់ទាញមាតាបិតាដទៃត្រូវកាន់ជើងកូនលោកអ្នក។

តើខ្ញុំអាចធ្វើអ្វីទៅដើម្បីកាត់បន្ថយការសម្បត្តិធ្វើបាបនៅសាលារៀន?

- រាយការណ៍ប្រាប់សាលារៀននូវឧប្បត្តិហេតុនៃការសម្បត្តិធ្វើបាបទាំងអស់ មិនមែនគ្រាន់តែឧប្បត្តិហេតុដែលកើតមានចំពោះកូនលោកអ្នកផ្ទាល់ឡើយ។

- ប្រាប់កូនលោកអ្នកឲ្យដឹងថា លោកអ្នកជំទាស់ខ្លាំងយ៉ាងណាដែរចំពោះការសម្បត្តិធ្វើបាប និងមូលហេតុ។
- គួរចៀសវាងការសម្បត្តិធ្វើបាបរាល់ប្រភេទទាំងអស់នៅឯផ្ទះ ហើយគួរធ្វើកំរិតជំរុញទឹកចិត្តនូវការគោរពអ្នកដទៃ។
- និយាយទៅកាន់កូនលោកអ្នកអំពីគុណសម្បត្តិដែលទាក់ទងនឹងការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះមិត្តភាព និងបង្អាក់ទឹកចិត្តកូនលោកអ្នកកុំឲ្យស្ថិតនៅក្នុង“មិត្តភាព”ដែលគេមិនគោរពប្រព្រឹត្តអំពីមិនគប្បីចំពោះកូនលោកអ្នក។

វិបស័យមានប្រយោជន៍

សាលារៀនមានសុវត្ថិភាព គឺជាសាលារៀនមានប្រសិទ្ធភាព:
(Safe Schools are Effective Schools):

www.sofweb.vic.edu.au/wellbeing/safeschools/bullying/index.htm

បទបញ្ញត្តិរបស់សិស្ស
(Student Code of Conduct):

www.sofweb.vic.edu.au/wellbeing/welfare/conduct.htm

ការសម្បត្តិធ្វើបាប មិនចង់បានឡើយ!
(Bullying. No Way!):
www.bullyingnoway.com.au

safe schools are effective schools